

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ
03.08. 2023 ел**

**КАРАР
№ 1038**

**Биектау муниципаль районы Башкарма комитетының
«2022-2024 елларга Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү»
муниципаль программасын раслау турында» 2022 елның 31 мартындагы 386
номерлы карарына үзгәрешләр кертү хакында**

Биектау муниципаль районының мәдәни тормышында катнашуга һәм мәдәният учреждениеләреннән файдалануга кешенең конституциячел хокукларын гамәлгә ашыруны тәмин итү, шулай ук гражданнарның мәдәни, музей кыйммәтләреннән файдалану мөмкинлеген, китапханә хезмәте буенча хезмәтләр күрсәтүгә, мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә өстәмә белем бирүгә халык ихтыяжларын тәмин итү, район халкы арасында жәмгыять иминлегенә ирекле хезмәт идеяләрен пропагандалау максатларында, Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ:**

1. Биектау муниципаль районы башкарма комитетының 2022 елның 31 мартындагы 386 номерлы карары белән расланган «2022-2024 елларга Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү» программасына үзгәрешләр кертергә һәм аны кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Интернет челтәрендә Биектау муниципаль районының рәсми сайтында: <http://vysokaya-gora.tatarstan.ru> веб-адрес буенча һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматы порталында: <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адрес буенча урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

3. Биектау муниципаль районы башкарма комитетының 2023 елның 12 гыйнварындагы 38 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Биектау муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе урынбасары Р.Р. Сабиржановка йөкләргә

Биектау муниципаль районы
Башкарма комитеты житәкчесе

Д.Ф. Шәйдуллин

Биектау муниципаль районы
башкарма комитетының 2023 елның
03 августа 1038нче номерлы
карарына кушымта

**«2022-2024 елларга БИЕКТАУ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ МӘДӘНИЯТЕН
ҮСТЕРҮ»**

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММАСЫ

Программа паспорты

Программаның исеме	«2022-2024 елларга Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасы
Программаның заказчысы	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ
Программаны эшләүче	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУнең мәдәният бүлеге» муниципаль казна учреждениесе
Программаның максатлары	<p>Кешенең Биектау муниципаль районының мәдәни тормышында катнашуга һәм мәдәният учреждениеләреннән файдалануга конституциячел хокукларын гамәлгә ашыруны тәмин итү, шулай ук гражданнарның мәдәни, музей кыйммәтләреннән файдалану мөмкинлеген, китапханә хезмәте буенча хезмәтләр күрсәтүгә, мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә өстәмә белем бирүгә халык ихтыяжларын тәмин итү;</p> <p>Биектау муниципаль районы мәдәният учреждениеләренең нәтижәле эшчәнлекләре өчен шартлар тудыру.</p>
Программаның бурычлары	<p>Биектау муниципаль районының мәдәниятен һәм сәнгәтен рухи-әхлакый кыйммәтләр, мәдәни мирас һәм ижади потенциал системасы буларак үстерү һәм саклау.</p> <p>Мәдәният өлкәсендә муниципаль учреждениеләр чөптәрен саклау һәм үстерү.</p> <p>Район мәдәният учреждениеләренең нәтижәле эшчәнлеген эш формаларының камилләштерүе, матди-техник базаны ныгыту, яңа технологияләрне керту хисабына тәмин итү.</p> <p>Район халкының мәдәни ялы өлкәсендә хезмәт күрсәтүләренең күләмен һәм сыйфатын арттыру.</p> <p>Жәмгыять үсешенең мөһим ресурсы буларак социаль-мәдәни функцияләрне тормышка ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү.</p> <p>Гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калу.</p> <p>Милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү</p>

<p>Программаның максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре</p>	<ul style="list-style-type: none"> - китапханәләрнең китапханә фондындагы нөсхәләре саны; - мәдәният һәм сәнгать өлкәсенә өстәмә белем бирү учреждениеләре челтәрләре саны күрсәткече; - Биектау муниципаль районы балаларының эстетик белем белән колачлау дәрәжәсе; - 14 яшькә кадәрге балалар өчен чараларның мәдәни-ял итү чараларының гомуми санындагы өлеше; - узган ел белән чагыштырганда мәдәни-масса чараларында катнашучы клуб төркемнәре катнашучылары санының үсеш темплары; - китапханәләрнең китап фондлары комплектлануын үстерү; - мәдәният бүлеге карамагында булган матди-техник базасын модернизацияләүне тормышка ашырган һәм тормышка ашыручы учреждениеләрнең өлеше; - биналары ремонт эшләре уздыруны таләп иткән мәдәният бүлеге карамагында булган учреждениеләрнең өлеше; - биналарны һәм корылмаларны төзекләндерү буенча эшләр уздырылган мәдәният бүлеге карамагындагы учреждениеләрнең өлеше.
<p>Программаны тормышка ашыру сроклары</p>	<p>2022-2024 еллар</p>
<p>Ярдәмче программалар</p>	<ul style="list-style-type: none"> - «Халыкны китапханә хезмәте белән тәмин итүне оештыру»; - «Музей эшен үстерү»; - «Клуб учреждениеләрен үстерү»; - «Өстәмә белем бирүне тәмин итү»; - «Өлкә белән муниципаль идарә итү системасын үстерү»
<p>Программага исемлек</p>	<p>Программа түбәндәге бүлекләргә үз эченә ала:</p> <ul style="list-style-type: none"> -«Проблеманы анализлау һәм бәя бирү. Программаның максатлары»; -«Программаны гамәлгә ашыруның сроклары һәм этаплары»; -«Халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру»; -«Музей эшен үстерү»; -«Клуб учреждениеләрен үстерү»; -«Балаларны өстәмә белем бирү белән тәмин итү»; - «Бюджет чараларын тулырак һәм нәтижәлерәк куллануга ирешү»; -«Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту»;

Ярдәмче программаларны һәм Программаның төп чараларын башкаручылар	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ мәдәният бүлегенә муниципаль казна учреждениесе, район мәдәният учреждениеләре.		
Программаны финанслауның күздә тотылган күләме һәм чыганаclarы	Программаның барлык чараларын тормышка ашыру жириле бюджеттан һәм бюджеттан тыш чыганаclarдан финанслауны күздә тоту (мәдәният учреждениеләрененң үз чаралары, иганәчеләрненң чаралары); Программаны финанслау күләме тиешле бюджетларны формалаштырганда ел саен төгәлләштерелә.		
Күздә тотылган финанслау чыганаclarы	Бюджет финанславы, мең сум		
	2022	2023	2024
Барлыгы, шул исәптән.	тормышка ашыруның 1 нче елы	тормышка ашыруның 2 нче елы	тормышка ашыруның 3 нче елы
Жириле бюджет	172689.0	205222.9	187619.5
Бюджеттан тыш чыганаclar	171245.0	203778.9	186175.5
Программа үтәлешен контрольдә тоту	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ		

I бүлек

Проблеманы анализлау һәм бәяләү. Программаның максатлары

Биектау муниципаль районы мәдәни потенциалга ия – болар 36 клуб учреждениесе белән бергә «Биектау Үзәк мәдәният йорты үзәкләштерелгән системасы» МБУ, 35 филиалы белән «Биектау үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУ үзәк балалар китапханәсе, ике бүлек белән (Дөбяз, Бөреле), «Салих Сәйдәшев исемендәге сәнгать мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ, 1 филиалы белән (Өбрә авылындагы С.Сәйдәшев музейе) «Биектау туган якны өйрәнү музейе» МБУ, 37 филиалы белән «Биектау үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУ.

Финанс күзлегеннән чыгып караганда, мәдәният өлкәсе хәзер милли байлыкны тәшкит итүче матди кыйммәтләрне саклау, жыно бара торган социаль блок өлкәсе булып тора.

Мәдәниятне һәм сәнгатьне саклау һәм үстерү бурычларын хәл итү комплекслы якын килүне, барлык эшне заманча оештыруны, перспективалы планлаштыруны таләп итә. Әлегә программаны тормышка ашыру мәдәни мирасны саклау буенча максатчан эш алып бару һәм районның мәдәни потенциалын үстерүне тәмин итәргә мөмкинлек бирәчәк. Программа интеллектуаль, ижади, оештыру һәм финанс

мөмкинлекләрән берләштерүне күздә тотат.

Программа булган потенциалны сакларга мөмкинлек бирә торган һәм Биектау муниципаль районы үсешен өчен яңа импульс бирүче чараларны ачыклай:

- ижади потенциалны үстерү һәм яңадан житештерү өчен шартлар тудыру;
- мәдәни традицияләрне һәм бердәм мәдәни киңлекне саклау;
- заманча мәдәният һәм сәнгатьнең барлык төрләрнең һәм жанрларының үсешенә ярдәм итү, барлык катламнарның да мәдәни кыйммәтләрне алу мөмкинлеген өчен шартлар тудыру;
- Биектау муниципаль районы мәдәният учреждениеләренә абруен үстерү;
- һөнәри сәнгать үсешенә булышлык итү.

Әлеге Программаны тормышка ашыру гражданның районның мәдәни тормышында катнашу өчен ижади ирекләрне тәмин итүне, гражданның районның мәдәни тормышында катнашу өчен ижади үсеш мөмкинлекләрен тәмин итүне гарантияли.

Программа муниципаль районга йөкләнгән районкүләм чаралар, бәйрәмнәрне оештыру аркылы район халкының ялын оештыру буенча вәкаләтләрне тормышка ашырырга мөмкинлек бирә. Программа районкүләм смотрлар, акцияләр, бәйгеләр, фестивальләр оештыру аркылы мәдәният өлкәсендә эшләрчеләргә һөнәри белем бирү буенча эшчәнлекне күз алдында тотат, бу үз чиратында кулланучыларның мәдәни хезмәт күрсәтү сыйфаты һәм мөмкинлекләр белән канәгать булу артуга, мәдәният өлкәсендә хезмәт күрсәтүләр сыйфаты артуга китерәчәк.

II бүлек

Программаны тормышка ашыруның сроклары һәм этаплары

№ т/б	Этап исеме	Тормышка ашыру сроклары	Көтелгән нәтижеләр
1	Программаны эшләү	2021 елның 4 кв.	«2022-2024 елларга Биектау муниципаль районы мәдәни үстерү» муниципаль программасын раслау
2	Программаны тормышка ашыру	2022-2024 еллар	Район халкының укуга ижтыяжларын тулысынча канәгатьләндерү өчен китапханә фондларын тулыландыру. Авыл халкының мәгълүмат ресурсларына киң керү мөмкинлеген тәмин итү. Китапханә хезмәткәрләренә һөнәри дәрәжәсен күтәрү. Музей фондларын тулыландыру. Музейның яңа эш формаларын эшләү эшчәнлеген стимуллаштыру. Музей эшчәнлегенә яңа технологияләрне керту. Район имиджын формалаштыру.

			<p>Россия тарихына, Биектау муниципаль районы традицияларенә һәм мәдәни мирасына хөрмәтле мөнәсәбәт, гражданлык, патриотизм тәрбияләү.</p> <p>Тамашачылар аудиториясен киңәйтү; Халыкның төрле катламының мәдәни ихтыяжларын канәгатьләндерү.</p> <p>Клуб учреждениеләре хезмәткәрләренә квалификациясен арттыру.</p> <p>Эшчәнлекнең инновация төрләре өчен шартлар тудыру.</p> <p>Тәкъдим ителүче хезмәт күрсәтүләренә сыйфатын арттыру.</p> <p>Яшь талантларның ижатын стимуллаштыру һәм ярдәм күрсәтү.</p> <p>Һөнәри сәнгатьне популярлаштыру.</p> <p>Янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү.</p> <p>Мәдәният учреждениеләренә эчке биналарын ремонтлау.</p>
3	Нәтижеләр ясау	2024 елның 4 кварталы	«2022-2024 елларга Биектау муниципаль районы мәдәниятен үстерү» муниципаль программасын тормышка ашыру кысаларында мәдәният учреждениеләренә эшчәнлеген анализлау

«2022-2024 елларга музей эшен үстерү» ярдәмче программасы Биектау муниципаль районы Музей фондын саклау, өйрәнү һәм популярлаштыру, шулай ук жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак, алар тарафыннан социаль-мәдәни функцияләренә тормышка ашыру максатыннан музейларны комплекслы үстерүгә юнәлдерелгән.

«2022-2024 елларга халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру» ярдәмче программасы гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәэмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасын саклап калуга юнәлдерелгән.

«2022-2024 елларга өстәмә белем бирүне тәэмин итү» ярдәмче программасы милли музыка традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерүне максат итеп куя.

«Клуб учреждениеләрен үстерү» ярдәмче программасы Биектау муниципаль районы халкының мәдәният өлкәсендәге хәзерге ихтыяжларын канәгатьләндерүгә һәм яңа ихтыяжларын формалаштыруга, халыкның төрле катламының ялын оештыру, мәдәният учреждениеләренә жәлеп итүчәлеген арттыруга юнәлдерелгән.

Программаны тормышка ашыруны финанс ягыннан тәэмин итү законнар

тарафыннан билгелэнгән тәртиптә бирелә торган федераль, республика бюджеты чараларын, шулай ук Биектау муниципаль районы бюджеты акчаларын куллануны күздә тотта.

**«Халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру»
ярдәмче программасы**

Ярдәмче программа паспорты

Ярдәмче программаның исеме	Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районында «2022-2024 елларга халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру» (алга таба – Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның заказчысы	«ТР Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ
Ярдәмче программаның төп эшләрчәсе	Биектау муниципаль районының «Биектау үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУ
Ярдәмче программаның максаты	Гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерүгә, шулай ук китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калу
Ярдәмче программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Китапханә хезмәте күрсәтүнең нәтижәле системасын тәмин итү. 2. Китапханә фондларының актуальлеген һәм сакланышын тәмин итү. 3. Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы китапханәләр чөлтәре бердәм мәгълүмат системасын үстерү. 4. Һәркемгә мөмкин булган китапханәләр эшчәнлеген модернизацияләү һәм һәркем керә алырлык китапханәләрнең нәтижәле эшләве, кулланучыларның анда булуларының куркынычсыз һәм уңайлылыгы өчен матди-техник базасын ныгыту. 5. Укуны алга жибәрү өчен мәдәни-агарту эшчәнлеген жәелдерү. 6. Китапханәләрнең туган якны өйрәнү эшчәнлеген оештыру: эзләнү эше, туган якны өйрәнү мәгълүматлар базасын һәм методик-библиографик ярдәмлекләр булдыру, туган якны өйрәнү проектларын тормышка ашыру.

	7.Берөзлексез һөнәри белем алу һәм квалификацияне күтәру системасы үсеше.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2022-2024 еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре, еллар буенча бүлеп	Ярдәмче программалар фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.
Ярдәмче программа максатларын һәм бурычларын тормышка ашыру нәтижәсендә көтелгән ахыргы нәтижәләр (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет эффе́ктивлыгы күрсәткечләре	Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру 2024 елга түбәндәгеләргә ирешергә мөмкинлек бирәчәк: китапханә хезмәте белән колачланган район халкының артуы; һәркем керә алырлык китапханәләр бердәм фондында яңа кергән басмалар өлеше артуы; үзәкләштерелгән язылу исемлеге күләме арту; китапханәләрнең Жыелма электрон каталогында библиографик язмалар күләме арту; Интернет челтәренә чыгу мөмкинлеге булган һәркем керә алырлык китапханәләр өлеше арту; заманча китапханә жиһазлары һәм мебельләр белән тәмин ителгән китапханәләр өлеше арту; модельле итеп оештырылган китапханәләр саны арту; ел дәвамында квалификациясен күтәргән белгечләр өлеше, тармактагы барлык белгечләр санында арту.

I. Ярдәмче программаны тормышка ашыру өлкәсенә, шул исәптән ул хәл итәргә тиешле мәсьәләләрне дә кертеп, гомуми характеристика

Һәркем файдалана алырлык китапханәләр бердәм мәгълүмати һәм мәдәни киңлек оештыруда һәм гражданнарның мәгълүмат һәм мәдәни кыйммәтләргә тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларын тормышка ашыруда иң мөһим звено булып торалар.

Район барлыгы 37 һәркемгә мөмкин китапханә эшли, шул исәптән Үзәк район китапханәсе, Үзәк балалар китапханәсе, 35 авыл китапханә-филиаллар. Һәркем керә алырлык китапханәләр фонды 413881 саклау берәмлеген тәшкил итә. 2023 елның 1 гыйнварына теркәлгән кулланучылар саны – 28438 кеше, шул исәптән балалар – 9000 укучы, килүләр саны – 374180 кеше.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 1999 елның 19 октябрәндәге 1683-р номерлы карары белән расланган Россия Федерациясе субъектларының социаль инфраструктура объектларына ихтыяжлар нормативларын ачыклау методикасы нигезендә районның һәркем керә алырлык китапханәләр белән тәмин ителеше 66 процентны тәшкил итә, бер китапханәгә уртача 1473 кеше туры килә (ТР буенча – 2,4

мең кеше).

1 кешегә китаплар белән тәэмин ителеш 7,6 китап, һәркем керә алырлык район китапханэләренең 1 укучысына – 14,6 китап тәшкил итә.

Район халкына һәркем мөмкин китапханэләр тарафыннан тәкъдим ителүче хезмәтләр социаль-икътисади сәясәтнең мөһим факторы булып тора, гражданның белем алуына һәм мәдәни үсешенә булышлык итә, районның һәрбер кешесенә мәгълүмат алуға иреккә рәвештә керү мөмкинлеген бирә.

Хәзерге вакытта китапханә өлкәсендә актуаль проблемалар булып торалар:

1. Китапханә фондларының сыйфатлы яңартылуының акрын темплары: актуаль тармак әдәбиятында, балалар әдәбиятында кискен ихтыяж бар, фондларның яңартылуын арттыру, яздырып алу басмаларын финанслауны арттыру кирәк.

2. ЦБС китапханэләрендә китап саклау өчен майданнар житмәү.

37 китапханәдән: мәктәп бинасында – 6; мәдәният йорты һәм авыл мәдәният йорты биналарында – 26сы эшли. авыл жирлеге белән бергә – 3, УК аерым торучы биналарында – 1, Үзәк балалар китапханәсе үзәк китапханә бинасында – 1 урнашкан.

15594 кешегә хезмәт күрсәтә торган Биектау авыл китапханәсе өчен бина бүлеп бирү кирәк.

3. ЦБС МБУ учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту кирәк.

Район китапханэләре учреждениеләренең матди-техник базасы буенча килеп туган хәлгә анализ:

- китапханэләрнең матди-техник базасы тотрыксыз – авыл китапханэләрендә заманча китапханә жиһазлары, фондларның сакланышын һәм куркынычсызлыгын тәэмин итүче чаралар булмавы;

- китапханэләр физик мөмкинлекләре чикле кешеләргә хезмәт күрсәтү өчен яраклаштырылмаган;

- үзәк китапханә бинасына капитал төзекләндерү таләп ителә.

Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту өлкәсендә Программаның төп бурычлары:

- авыл китапханэләренең эчке биналарын ремонтлау;
- китапханә учреждениеләрендә яңгын куркынычсызлыгын тәэмин итү;
- техник жиһазларны модернизацияләү, китапханә жиһазлары, компьютер техникасы, программа белән тәэмин итү чараларын алу;

Программа бурычларын хәл итүгә юнәлдерелгән төп чаралар:

- Үзәк китапханә бинасын капитал төзекләндерү.

4. Электрон рәвештә тәкъдим ителә торган хезмәт күрсәтүләрнең күләме һәм төрләрән арттыру таләп ителә. Китапханэләр тарафыннан "PROкультура РФ" порталында үз сайтларын булдыру эше бара. 2022 елның өченче кварталы ахырына әлеге порталда 37 китапханәдән 35 китапханә теркәлгән. Китапханәчеләр, шулай ук «ТР Милли электрон китапханәсе» порталында актив эшлиләр, аның кысаларында китапханэләрнең Жыелма электрон каталогы булдырыла. 2022 елда «Биектау ЦБС» МБУ китапханэләр эше турында мәгълүмат бирелгән үз сайты булдырылды, сайтның тулыландырылуы буенча эш дәвам итәчәк. Әлеге бурычны хәл итәр өчен, компьютер программалар тәэмин итү буенча белгечләр кирәк. Ярдәмче программаның чараларын тормышка ашыру халыкка мәгълүмат-китапханә хезмәте күрсәтүне камилләштерүгә ярдәм итәргә, инновацион технологияләр үсешенә, район халкына мәгълүмат ресурсларына читтән торып керә алу мөмкинлеген тәкъдим итәчәк.

Китапханә фондларының куркынычсызлыгын һәм саклынышын тәэмин итү бурычын хәл итү өчен кыйммәтле фондларны саклау буенча куркынычсызлык комплекслы системасын эшләү һәм кертү, биналарның норматив физик һәм санитар-гигиена халәтен тәртиптә тоту, куркынычсызлык чараларын заманча техник чаралар белән жиһазландыру тиешле.

5. Биектау муниципаль районы «Биектау ЦБС» МБУсендә 53 хезмәткәр эшли. Аларның 35е югары белемле, шул исәптән китапханә буенча – 29, урта-һөнәри – 18, шул исәптән китапханә буенча – 15 кеше. Белгечләр белән тәэмин ителеш 86,7 %ны тәшкил итә.

Һөнәри белем бирү системасы үсеше, шул исәптән белем бирүнең заманча методлары, төрле эш формалары – семинарлар, һөнәри осталык конкурслары, тренинглар, эшлекле уеннар һ.б. китапханә хезмәткәрләренең тиешле квалификация дәрәжәсенә ярдәм итәргә тиеш.

2022 - 2024 елларга Татарстан Республикасы Биектау районында китапханә эшен үстерү буенча ярдәмче программасы Татарстан Республикасының мәгълүмат һәм коммуникация технологияләрен үстерү буенча дөүләт программасы һәм башка проектлар белән үзара бәйләнештә.

II. Ярдәмче программаның максатлары, бурычлары, аны тормышка ашыруның ахыргы нәтижеләре һәм сроклары тасвирламасы

Ярдәмче программаның максатлары – гражданнарга мәгълүмат һәм белемнәргә бернинди тоткарлыксыз керү буенча конституцион хокукларны тормышка ашыруны тәэмин итәргә сәләтле китапханә хезмәте күрсәтү системасын үстерү, китапханәләрдә саклана торган милли мәдәни мирасны саклап калу.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

1. Китапханә хезмәте күрсәтүнең нәтижәле системасын тәэмин итү;
2. Китапханә фондларының актуальлеген һәм сакланышын тәэмин итү;
3. Татарстан Республикасы китапханәләр челтәре бердәм мәгълүмат системасын үстерү;
4. Китапханәләр эшчәнлеген модернизацияләү һәм китапханәләрнең нәтижәле эшләве, кулланучыларның анда булуларының куркынычсыз һәм уңайлылыгы өчен матди-техник базасын ныгыту;
5. Укуны алга жибәрү өчен мәдәни- агарту эшчәнлеген жәелдерү;
6. Китапханәләрнең туган якны өйрәнү эшчәнлеген оештыру: эзләнү эше, туган якны өйрәнү мәгълүматлар базасын һәм методик-библиографик ярдәмлекләр булдыру, туган якны өйрәнү проектларын тормышка ашыру;
7. Берөзлексез һөнәри белем алу һәм квалификацияне күтәрү системасын үстерү.

Ярдәмче программаны тормышка ашыру срогы – 2022-2024 еллар.

III. Ярдәмче программаны ресурслар белән тәэмин итү

Ярдәмче программалар фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.

IV. Ярдәмче программаның икътисади һәм социаль нәтижәләгән бәяләү

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның төп көтелгән нәтижәләре:

- төрле мәгълүмат чыганаclarында саклана торган документлар белән китапханә фондларын тулыландыруны тәмин итү һәм фондларның сыйфатлы характеристикаларын яхшырту аркылы китапханә фондларының оптималь моделен булдыру; китапханә фондларының яңартылуын арттыру;

- Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы китапханәләр Жыелма электрон каталогы күләмен арттыру;

- китапханәләрнең мәгълүмати һәм белем бирү эшчәнлеген активлаштыру, укучыларга хезмәт күрсәтү формалары һәм юнәлешләрен киңәйтү;

- халыкка мәгълүмати һәм китапханә хезмәте күрсәтүне яхшырту, Интернет челтәренә керү мөмкинлекләрен киңәйтү.

Ярдәмче программаны тормышка ашыруның төп социаль эффекты – халыкның барлык социаль группалары өчен китапханәләргә керү мөмкинлеген тәмин итү, китапханәләрнең заманча үсешенә ярдәм итү, китапханәчеләрнең эшләве өчен уңайлы шартлар тудыру һәм китапханәләрдән кулланучыларга хезмәт күрсәтү сыйфатын арттыру, жәмгыятьтә китапханәләрнең дәрәжәсен һәм ролен арттыру, китапханәләрнең укуны һәм китапларны алга чыгару буенча мәдәни-агарту эшчәнлегенә киңәюе, буш вакытларны оештыру һәм халыкның барлык категорияләрен укуга жәлеп итү буенча китапханәләрнең эшен камилләштерү, китапханә эше өлкәсендә бюджет чаралары чыгымнарын оптимальләштерү.

	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганаclarы	Финанслау күләме, мең сум	Фаразланган финанслау күләме, мең сум.		
				2022ел	2023ел	2024ел
1.	Халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне оештыру	Жирле бюджет Бюджеттан тыш	91682.8 30.0	28847.6 10.0	31528.4 10.0	31306.80 10,0
2.	ЦБС китап фондларының кирәкле тулылыгын комплектауны оештыру һәм тәмин итү	Жирле бюджет	500.0	100.0	100.0	300.0
4.	Вакытлы мат бугатка язылуны оештыру	Жирле бюджет	696.0	198.0	198,0	300.0
		Жирле бюджет	92878.8	29145.6	31826.4	31906.80

Барлығы:	Бюджеттан тыш	30.0	10.0	10.0	10.0
----------	------------------	------	------	------	------

«2022-2024 елларга музей эшен үстерү» Ярдәмче программасы

Программаның паспорты

Программаның исеме	«2022-2024 елларга музей эшен үстерү» (алга таба – ярдәмче программа).
Ярдәмче программаның заказчысы	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ
Ярдәмче программаны төп эшләүче	Биектау муниципаль районы «Биектау туган якны өйрәнү музейе» МБУ
Ярдәмче программаның максаты	Жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак социаль-мәдәни функцияларне тормышка ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Биектау муниципаль районы Музей фондларының дәүләтнеке булган өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектлау. 2. Биектау муниципаль районы Музей фондларын популярлаштыру. 3. Музейлар тарафыннан мәдәни һәм фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлеген тормышка ашыру. 4. Музейларны мәгълүматлаштыру.
Ярдәмче программа максатларын һәм бурычларын тормышка ашыру нәтижәсендә көтелгән ахыргы нәтижәләр (нәтижәләргә бәя бирү индикаторлары) һәм аның бюджет эффективлыгы күрсәткечләре	<p>Ярдәмче программаны тормышка ашыру 2024 елга түбәндәгеләрнең артуына ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <p>төп фондның реставрацияләнгән әйберләренә реставрация таләп ителгән дәүләт исәбенә һәм саклауга куелган музейларның төп фондларының әйберләре саныннан өлешенә ел ахырына ел башына чагыштырмасы 93 процентка кадәр;</p> <p>саклау-янгын куркынычсызлыгы системалары белән жиһазландырылган музей мәйданнары өлеше, 100 процентка кадәр;</p> <p>актив күрсәтүдә кулланган музей әйберләренә төп фондның гомуми әйберләр санына чагыштырма авырлыгы 95 процентка кадәр;</p> <p>хисап елында музейларда булуның алдагы елдагыга чагыштырмасы 34 процентка кадәр;</p>

	<p>социаль якланмаган гражданныр төркеме һәм мөмкинлекләре чикле затлар тарафыннан хисап елында музейларга баруның алдагы елдагыга чагыштырмасы 50 процентка кадәр;</p> <p>хисап чорында ачылган үз фондларынан күргәзмәләр санының алдагы чорга чагыштырмасы 94 процентка кадәр;</p> <p>электрон каталогка кертелгән музей әйберләренең саны, музей әйберләренең гомуми санына карата 20 процентка кадәр;</p> <p>компьютерлаштырылган эш урыннары санының гомуми хезмәткәрләр санына чагыштырмасы 100 процентка кадәр.</p>
--	---

I. Ярдәмче программаны тормышка ашыру өлкәсенә, шул исәптән чишелешенә ул юнәлдерелгән мәсьәләләргә гомуми характеристика

Биектау муниципаль районы музей челтәре үз эченә Биектау муниципаль районының 1 район туган якны өйрәнү музеен һәм туган якны өйрәнү музеенның структур бүлекчәсен: Өбрә авылындагы Салих Сәйдәшев музеен үз эченә ала.

Биектау муниципаль районы район туган якны өйрәнү музеенда 1685 саклау берәмлеге саклана. Туган якны өйрәнү музеенең бүлекчәсендә Салих Сәйдәшев музеенда 667 саклау берәмлеге саклана.

Музейларга килүчеләрнең төп төркеме булып балалар аудиториясе, яшьләр, килүчеләрнең ташламалы төркеме (пензионерлар, инвалидлар һ.б.), гаилә аудиториясе тора. Бүгенге көндә музейлар тарафыннан эшләп чыгарыла торган программалар һәм акцияләр нәкъ менә әлеге максатчан төркемнәргә юнәлдерелгән.

Район халкының мәдәни кыйммәтләрен күрә алу мөмкинлеге музейлар тарафыннан күргәзмәләр уздыру юлы белән генә түгел, ә күчерелеп йөртелә торган күргәзмәләр, массалы чаралар уздыргандагы күргәзмәләр, ТР музейе белән бергә оештырыла торган күргәзмәләр оештыру кебек эш формалары белән дә тормышка ашырыла. Музей әйберләрен актив күрсәтүдә катнаша торган әйберләреннән чагыштырма авырлыгы 75 процент.

Музейларның базаларының матди-техник үсешен хәл итүне таләп итә торган музей эшчәнлегенең проблемалары:

мәдәни-белем бирү, фәнни-мәгърифәт максатларында барлык Музей фондын пассив куллану;

дәүләт музейларының кирәгенчә мәгълүматлаштырылмавы;

инфраструктура начар үсеш алганга, мәдәни туризмның житәрлек үсеш алмавы.

II. Ярдәмче программаның максаты, бурычлары, аны тормышка ашыруның сроклары һәм ахыргы нәтижеләре тасвирламасы.

Ярдәмче программаның максаты булып жәмгыять үсешенә мөһим ресурс буларак, алар тарафыннан социаль мәдәни функцияләренә тормышка ашыру өчен

музейларны комплекслы үстерү санала.

Әлеге максатны тормышка ашыру өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Музей фондларының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектлау.
2. Музей фондларының дәүләт өлешен популярлаштыру.
3. Музейлар тарафыннан мәдәни һәм мәгърифәт, белем бирү эшчәнлеген тормышка ашыру.
4. Музейларны мәгълүматлаштыру.

Ярдәмче программаны тормышка ашыру сроклары - 2022-2024 еллар.

Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елга Татарстан Республикасы Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле.

Биектау туган якны өйрәнү музей эшчәнлегенә район музейларына агын да активрак рәвештә яшьләргә, мәктәп укучыларын, район халкын жәлеп итүгә булышлык итүче район халкына рухи һәм патриотик тәрбия бирүгә, бигрәк тә үсеп килүче буынга, яңа экспозицияләргә оештыру һәм булганнарын яңартуға, яңа мәдәни-белем бирү чараларын эшләүгә юнәлдерелгән.

2023 елның 1 гыйнварына Биектау туган якны өйрәнү музей эшчәнлегенә күрсәткечләре

	«Биектау туган якны өйрәнү музей» МБУ	«Биектау туган якны өйрәнү музей» МБУның С. Сәйдәшев музей филиалы
Килүчеләр саны	3495	1334
Экскурсияләр	37	36
Лекцияләр	5	11
Күргәзмәләр	47	7
Массакуләм чаралар	19	17
Белем бирү программалары саны	23	2
Төп фонд	1723	396
Фәнни-ярдәмче фонд	680	328
Төп фондка кертемнәр	10	12
Фәнни-ярдәмче фондка кертемнәр	20	28

Музей эше үсешенә юнәлдерелгән чаралар:

№ т/б	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганаclarы	Финанслау күләме, мең сум.	Фаразланган финанслау күләме, мең сум.		
				2022	2023е л	2024ел
1	«Биектау туган якны өйрәнү музей» МБУ	Жирле	12871.5	4162.9	4346.7	4361.9

Һәм С.Сәйдәшев музее базасында үткәрелә торган чараларны тәэмин итү	бюджет Бюджеттан тыш	30.0	10.0	10.0	10.0
Жирле бюджет	12871.5	4162.9	4346.7	4361.9	
БАРЛЫГЫ:	Бюджеттан тыш	30.0	10.0	10.0	10.0

**«2022-2024 елларга клуб учреждениеләрен үстерү»
ярдәмче программасы**

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программаның исеме	«2022-2024 елларга клуб учреждениеләрен үстерү»
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	<p>Биектау муниципаль районы территориясендә бердәм мәдәни киңлеген булдыру һәм саклау;</p> <ul style="list-style-type: none"> - мәдәният учреждениеләренең муниципаль берәмлекләренәң жирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакүләм мәгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү; - халыкта гражданлык бердәйләге, әхлакый-рухи һәм толерантлык дөньяга карашларын формалаштыру буенча эшчәнлекне тормышка ашыру; - эш юнәлешләрен һәм формаларын камилләштерү; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын арттыру; - КДУ учреждениеләрен методик һәм мәгълүмати тәэмин итү.
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	<p>Биектау муниципаль районы тарихи-мәдәни мирасын саклау, мәдәниятен, сәнгәтен үстерү һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>План нигезендә программалы массакүләм һәм бәйрәм мәдәни-массакүләм чаралары уздыру.</p> <p>Мәдәни-ял итү чаралары катнашучыларының санын арттыру.</p>

	Халыкта гражданлык бердэйлеген формалаштыручы, ижади потенциалны ачучы, толерантлыкны тәрбияләүче, этникара һәм конфессиара мөнәсәбәтләр мэдәниятен тәмин итүче «Мэдәният» өлкәсендә системаны үстерү һәм модернизацияләү
Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУ
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	Биектау районы муниципаль районы «Үзәкләштерелгән системаның үзәк мэдәният йорты» МБУ
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2022-2024 еллар
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның планлаштырылган нәтижәләре	Төрле дәрәжәдәге конкурс, фестивальләрдә катнашкан катнашучыларның саны арту; Клуб берләшмәләре һәм үзешчән халык ижаты катнашучылары алган дипломнар, премияләр саны арту; Программалы массакүләм һәм мэдәни-масса чаралары катнашучыларының өлеше арту; Үзешчән ижади клуб берләшмәләре һәм аларда катнашучылар саны арту; Түләүле нигездә чаралар саны арту

I. Ярдәмче программаны тормышка ашыру өлкәсенә, шул исәптән чишелешенә ул юнәлдерелгән мәсьәләләргә гомуми характеристика

Жәмгыять үсешенә хәзерге заман этабының бер үзенчәлеге булып кешеләрнең рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак мэдәниятнең социаль роле үсү тора. Шул ук вакытта мэдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе булып кына түгел, ә һәрбер кешенең ижәтка сәләтен формалаштыручы, кешелек яшәешенә нигез салучы, цивилизацияле тормыш кыйммәтләре һәм формаларын саклау сәләте буларак та алга чыга. Жәмгыятьнең мэдәни үсешенә кирәкле критерие булып кешенең ижади көчләре, сәләтләре һәм талантлары барлыкка килүе һәм үсеше өчен кирәкле шартлар булуы тора. Халыкның тормыш сыйфатын тәшкит итүче мэдәни яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләргә хәл итү жирле үзидарә органнарының мэдәният өлкәсендәге вәкаләтләрне тормышка ашырып ачыклана һәм әлегә мәсьәләләргә программа-максат методлары нигезендә хәл итәргә кирәк. Муниципаль ярдәмче программаны тормышка ашыру мэдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән – бу заманча шартларда Биектау муниципаль районының социаль-икътисади үсешендә мэдәниятнең мөһим ресурсларның берсе дип тануны билгеләүче конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру мэдәният эшчәнлегенә барлык субъектлары катнашында социаль мөһим максатларга ирешергә мөмкинлек

бирэчэк, бюджет чараларын нэтижэле тотуны тээмин итэчэк һәм түбэндэгелэргэ булышлык итэчэк:

1.Мэдэният, сэнгаты үсеше өчен шартлар тудыру һәм тарихи-мэдэни мирасны саклап калу һәм популярлаштыру.

2.План нигезендэ программалы массакулэм һәм бэйрэм мэдэни-массакулэм чаралар уздыру.

ЯРДЭМЧЕ ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ

Мэдэният-ял итү юнэлешендэге системаны модернизацияләү.

Әлеге процессны камилләштерү буенча чаралар системасы күздә тотта:

- хэзерге заман этабында клуб, китапханә, музей системасында халык белән эшлэү буенча өстенлекле юнэлешләрне билгеләү;
- инновацион формалар һәм методларны үстерү;
- районның муниципаль берәмлекләре белән үзара мөнәсәбәтне тээмин итү;
- мэдэни-ял итү чараларын популярлаштыру.

Мэдэният-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тээмин итү.

- “Мэдэният” өлкәсендә программа һәм методикалар комплексын эшлэү;
- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия формалары, методлары һәм чараларын эшлэп чыгару;
- районның социаль-икътисади үсешендә мэдэният учреждениеләренен киң куллануга күбрәк шартлар тудыру;
- халыкның ижади потенциалы үсешенә булышлык итү;
- үз эшләрэн стимуллаштыру максатларында иреклеләр (волонтерлык) һәм коммерциягә карамаган оешмаларга, шул исәптән авыл жирлегендә, социаль-мэдэни проектларны гамәлгә ашыру буенча, ярдәм итүгә юнәлдерелгән чаралар.

Район клуб учреждениеләре үсеше өлкәсендә Программаның төп бурычлары:

Клуб учреждениеләренен төп эшчәнлегә халыкның төрле катламының ял итүен оештыруга юнәлтелгән, шул исәптән массакулэм чаралар уздыру, концерт һәм конкурс прораммалары, бэйрэмнәр, театральләштерелгән тамашалар, тематик кичәләр, клуб берләшмәләренен эшен оештыру, Россиякулэм, төбәк, өлкә, зона һәм район смотрконкурсларында һәм фестивальләрендә катнашуга юнәлдерелгән. Район территориясендә халыкның традицион мэдэниятенә ярдәм итү һәм үстерү. Район клуб учреждениеләре эшчәнлегенә, “халык” исеме бирелгән коллективларга ярдәм итү, мэдэният һәм сэнгаты өлкәсендә халыкка сыйфатлы хезмәт күрсәтүне оештыру, мэдэнимәгълүмати пространствоны үстерү. Мэдэни-ял итү эшчәнлегә белгечләренен квалификациясен арттыру.

Куелган бурычларны тормышка ашыру өчен шартлар белән тээмин итү түбэндәге чараларны тормышка ашыруны күз алдында тотта:

№ т/ б	Программа чараларының исеме	Финансла у чыганак лары	Финансла у күлөме барлығы мең сум	Фаразлаган финанслау күлөме, мең сум		
				2022ел	2023ел	2024ел
1.	Район халкына социаль-мәдәни, мәгърифәт, күнел ачу характерындагы төрлө хезмәтләр күрсәтү, сәнгать ижаты белән шөгыйльләнү өчен шартлар тудыру	Жирле бюджет Бюджеттан тыш	326891.9 1266.0	98314.7 422,0	122983.5 422.0	105593.7 422,0
2.	«Созвездие-Йолдызлык» яшьләр эстрада сәнгате фестивален уздыру	Жирле бюджет	1350.0	450,0	450,0	450.0
3.	Мәдәният һәм сәнгать учреждениеләре өчен яңа жиһазлар һәм инвентарь сатып алу	Жирле бюджет	4950.0	1650.0	1650.0	1650.0
4.	Сәхнә костюмнары алу, тегү	Жирле бюджет	3000.0	1000.0	1000.0	1000.0
5.	Тематик баннерлар, стендлар эшләү.	Жирле бюджет	450.0	150.0	150.0	150.0
6.	«Янғын куркынычсызлыгы таләпләре турында техник регламент»ын үтәү чаралары	Жирле бюджет	Өстәмә керемнәр булганда	Өстәмә керемнәр булганда	Өстәмә керемнәр булганда	Өстәмә керемнәр булганда
	БАРЛЫГЫ:	Жирле бюджет Бюджеттан тыш	339641.9 1266.0	101564.7 422.0	126233.5 422.0	108843.7 422.0

**«Өстәмә белем бирүне тәмин итү» Ярдәмче программасы
Программаның паспорты**

Программаның исеме	2022-2024 елларга Өстәмә белем бирүне тәэмин итү (алга таба – Ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның заказчысы	«Биектау муниципаль районы башкарма комитеты» МКУ
Ярдәмче программаны төп эшлөүче	ТР Биектау муниципаль районы «Салих Сәйдәшев исемендәге сэнгатъ мәктәбе» өстәмә белем бирү МБУ
Ярдәмче программаның максаты	Федераль дәүләт таләпләренә нигезендә сэнгати-эстетик юнәлешле өстәмә белем бирүнең комплекслы үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Халыкның заманча ихтыяжлары нигезендә мәктәптә яңа бүлекләр һәм белгечлекләр ачу һәм үстерү. 2. Музыкаль белемнең популярлыгын һәм сорау булуын истә тотып, укучылар һәм укытучыларның контингентын арттыру. 3. Федераль дәүләт таләпләренә туры килгән һөнәр алды программаларын кертү. 4. Укучыларның музыкаль-эстетик тәрбиясен тагын да күбрәк популярлаштыру. 5. Мәктәп тарафыннан тагын да киңрәк мәдәни, фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлеген жәелдерүне тормышка ашыру. 6. Район ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен мәктәпне тәмамлаучыларның һөнәри ориентациясе.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның сроклары һәм этаплары	2022-2024 еллар
Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре, елларга бүлеп	Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре фаразлау характерында булалар һәм билгеле финанс елына Биектау муниципаль районы бюджетын төзегәндә ел саен тәгаенләнергә тиешле
Ярдәмче программаның максатларын һәм бурычларын	<p>Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру 2024 елга түбәндәгеләрнең артуына ирешергә мөмкинлек бирәчәк:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мәктәпнең ихтыяж булган яңа бүлекләре һәм белгечлекләре;

гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет эффе́ктивлыгы күрсәткечләре	<ul style="list-style-type: none"> - мәктәп педагогларының квалификациясен арттыру; - мәктәп укытучыларын һөнәри яңадан әзерләү; - мәдәни һәм педагогик тәҗрибә белән алмашу; - мәктәпнең методик эшләре (конференция, мастер-класс һ.б.); - конкурс, концерт һәм фестиваль эшчәнлегендә катнашу; - район халкының күпчелек өлешен сәнгатькә тарту һәм жәлеп итү
--	--

2022 елның 1 сентябренә мәктәптә 603 кеше белем ала.

Укыту 12 белгечлек буенча алып барыла:

- фортепиано 164 (27,1 %)
- халык уен кораллары (баян, аккордеон, думбра, балалайка, гитара) - 120 (19,9%)
- кыллы-смычоклы (скрипка) – 75 (12,4%)
- сәнгать - 82 (13,6%)
- хореография - 107 (17,7%)
- вокал - 34 (5,6%)
- өрөп уйнала торган инструментлар (курай, саксафон) - 21 (3,4%)

2020 елның сентябрненән тавыш режиссурасы белгечлеге ачылды. Район халкында зур ихтыяж булу сәбәпле сәнгать мәктәбенең сәнгать, хореография, вокаль бүлекләре киңәйтелде.

Мәктәп укытучылары контингенты 50 кеше, аларның 29ы югары квалификация категориясенә, 16сы- беренче категориягә ия. 1 педагог Россия Федерациясенә, 6 педагог – Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре исеменә, 3 педагог – Татарстан Республикасының атказанган мәдәният хезмәткәре исеменә, 3 укытучы күкрәк билгесе белән бүләкләнгән, 1 педагог педагогия фәннәре кандидаты гыйльми дәрәжәсенә ия.

Сәнгать мәктәбе укучылары һәм педагоглары Халыкара, Россиякүләм, өлкә, зона, районара һәм район чараларында, конкурсларында, фестивальләрендә катнашалар: төрдә дәрәжәдәге чараларда һәм конкурсларда катнашкан балалар саны – 92%, алар арасынан халыкара, россиякүләм һәм республика дәрәжәсендәге жиңүчеләр һәм призлы урын алучылар – 83%.

Укытучыларның һөнәри осталыгын күтәрү буенча системалы эш алып барыла: ачык дәресләр үткәрелә, республика һәм район дәрәжәсендә мастер-класслар оештырыла, сәнгать мәктәбе базасында республика семинарлары үткәрелә.

Программа кысаларында хәл ителә торган бурычларга керәләр:

- музыкаль белем бирүне популярлаштыру;
- сәләтле балаларны ачыклау һәм үстерү булдыру һәм аларның киләчәктәге һөнәри ориентациясе өчен шартлар тудыру;
- балалар һәм яшүсмерләргә музыкаль белем алу өчен шартлар тудыру;
- фестиваль, конкурс, күргәзмәләрдә катнашу;

һөнәри һәм башкару осталыгын арттыру максатларынан мастер-класслар, фәнни-практик конференцияләр оештыру һәм уздыру.

Программа буенча чаралар районда мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә белем бирү системасын саклау һәм үстерүгә юнәлдерелгән:

№	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганақлары	Финанслау күләме, мең сум	Фаразланған финанслау күләме, мең сум		
				2022ел	2023ел	2024ел
1.	Балалар һәм яшүсмерләргә музыкаль белем алу өчен шартлар тудыру	Жирле бюджет Бюджеттан тыш	110740.0 1806.0	34834.4 602.0	37950.0 602.0	37955.6 602.0
2.	Районкүләм һәм районара балалар башкаруында түбәндәге номинацияләрдә конкурс-фестивальләр уздыру: - фортепиано; - халык уен кораллары; -вокал; -хореография; -рәсем сәнгате	Бюджеттан тыш	150.0	50.0	50.0	50.0
3.	Мәдәният һәм сәнгать учреждениеләре өчен музыкаль инструментлар алу һәм ремонтлау	Бюджеттан тыш	1050.0	350.0	350.0	350.0
		Жирле бюджет	110740.0	34834.4	37950.0	37955.6
	БАРЛЫГЫ:	Бюджеттан тыш	3006.0	1002.0	1002.0	1002.0

«Өлкә белән муниципаль идарә итү системасын үстерү» ярдәмче программасы

«Биектау муниципаль районы Башкарма комитеты» МКУнең Мәдәният бүлеге» МКУ үзәкләштерелгән бухгалтериясе түбәндәге максатларны тормышка ашыру өчен оештырылган:

- бюджет чараларын тулаем һәм нәтижәле итеп куллануга ирешү;
- бухгалтер исәп-хисабының бердәм хокукый һәм методологик нигезләре буенча хисапны алып бару;
- хезмәт күрсәтелүче учреждениеләр эшчәнлегенә турында тулы һәм дөрөслеккә туры килә торган хисапны формалаштыру

Өлкә белән муниципаль идарә итү системасы үсешенә юнәлдерелгән чаралар

№ т/б	Программа чараларының исеме	Финанслау чыганақлары	Финанслау күләме, мең сум	Фаразланған финанслау күләме, мең сум		
				2022ел	2023ел	2024ел
1	Өлкә белән					

муниципаль идарә итү системасын үстерү	Жирле бюджет	5230.1	1537.4	1843.5	1849.20
--	--------------	--------	--------	--------	---------

Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базаларын ныгыту

Район мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту буенча килеп туган хәлгә анализ:

- 13 % мәдәният учреждениесенә капитал төзекләндерү таләп ителә;
- мәдәният учреждениеләренең биналарына ремонт таләп ителә;
- мәдәният учреждениеләренең кирәкле дәрәжәдә музыка жиһазлары белән жиһазландырылмавы.

Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту өлкәсендә Программаның төп бурычлары булып тора:

- авыл мәдәният йортларының эчке биналары ремонты, клуб биналарының түбәләре ремонты авыл жирлекләре белән килештерү буенча;
- мәдәният учреждениеләрендә янгын куркынычсызлыгын тәмин итү;
- техник жиһазларны модернизацияләү, яктылык һәм тавыш - техника жиһазлары, музыка кораллары, китапханә һәм музей жиһазлары, компьютер техникасы, программа тәмин итүен сатып алу.